

**КУЛЬТУРОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ В. М. ПЕРЕТЦА
В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ****кінець XIX – початок XX століття**
/продовження, початок у № 2, 2013/

Розглянута постать видатного вченого, академіка, колекціонера літературних пам'яток Володимира Миколайовича Перетца. Досліджена його культуротворча діяльність на тлі культурно-історичного поступу й виборювання української національної ідеї кінця XIX – початку XX століття. Проаналізована роль В. М. Перетца у відродженні української культури та передачі інтелектуальних і культурних надбань майбутнім поколінням.

Ключові слова: українська культура, національна ідея, культурне відродження, українознавство, культурне надбання.

Великий вплив на культурне життя й поступ національної ідеї українського народу справила активна діяльність В. М. Перетца в Українському науковому товаристві (УНТ). Як голова філологічної секції УНТ, що займалась організацією роботи з питань мови, історії літератури та народної словесності, вчений заклав важливі передумови для її успішного функціонування. Він залучив до співпраці відомих філологів, накреслив програму діяльності секції, організував всебічну розробку питань української філології (уніфікації граматики, складання історичних, термінологічних і тлумачних словників, дослідження генези української мови). В першій книзі записок УНТ учений опублікував програмну статтю "Найближчі завдання вивчення історії української літератури" [1]. Також він очолив філологічну секцію наукового товариства ім. Шевченка. Його діяльність широко представлена у виданнях "Записок", "Україна", "Літературно-науковий вісник", "Університетські відомості", "Читання історичного товариства Нестора-Літописця", "Київська старовина" та інших українських виданнях.

Під час війни 1914 року розвиток української культури призупинився. Влада заборонила всі періодичні видання, що виходили українською мовою, закрила українські друкарні, зупинила діяльність наукового товариства ім. Шевченка. Однак навіть у тяжкі часи перетворень, перебуваючи в Росії, В. М. Перетц плекав українську національну ідею. Будучи обраним академіком Петербурзької академії наук, він поновив викладання курсів історії давньої української літератури та фольклору, написав низку праць з історії театру й давньої української літератури. Найзначнішими працями в галузі української філології стали: "До історії перекладу біблії в Західній Русі. Книга Естері в перекладі кінця XV ст." [2], відгук про працю М. І. Петрова "Нариси з історії української літератури XVII–XVIII століть. Київська мистецька література XVII–XVIII століть, переважно драматична" [3], "Старовинна українська література XV–XVIII століть" [4]. Перебуваючи у Самарі, вчений працював над збиранням пам'яток культури, мистецтва, цінних книг та рукописів і згодом надрукував статті: "Українські стародруки в книгозбірнях м. Самари" [5], "Українські й білоруські стародруки в бібліотеці Ленінградського університету" [6]. Від 1919 року дослідження української культури академік В. М. Перетц здійснював також в рамках роботи в Українській академії наук. На її базі він створив Товариство прихильників української історії, письменства й мови, яке згодом займалося організацією вивчення побуту та матеріальної культури українців поза межами України. "А головне, – писав В. Перетц, – воно полегшує вилучення українських матеріалів" [7, 39]. Товариство видавало наукові збірники з важливими українознавчими працями, побудованими на новітніх матеріалах. До останнього В. М. Перетц прагнув зберегти здобутки в галузі українознавства, навіть після прийняття рішення у 1929 році про ліквідацію товариства. У своєму листі до історико-філологічного факультету Всеукраїнської академії наук (ВУАН) він писав: "Я, як голова Товариства, прошу: 1) не викреслювати його із числа установ ВУАН; 2) якщо потрібно змінити назву на таку: "Комісія по вивченню культурної історії українського народу", бо члени цієї установи вивчають матеріали до історії давнього та нового українського письменства, історії нової України, її фольклору, матеріальної етнографії, мови та мистецтва" [7, 39]. Вчений планував скласти реєстр рукописів українського походження, що зберігалися в бібліотеках і музеях Петрограда, пропонував видати збірник українських видань XVI–XVII століть.

В умовах утисків розвитку української культури, освіта, знання, наукове мислення ставали ґрунтом, на якому примножувалися інтелектуальне багатство, національні духовні цінності. У змісті культури

В. М. Перетц захищав пріоритет науки над ідеологічними цінностями. Він активно відстоював розвиток національної української культури на противагу занепадницьким течіям, утверджував ідеї її зв'язку з культурами інших народів. Для цього В. М. Перетц неодноразово ініціював питання щодо розвитку українознавства: подав записки до Наркомосу Української Радянської Соціалістичної Республіки про створення науково-дослідного інституту або кафедри українознавства в Петрограді, написав листа віце-президенту академії наук Д. І. Багалію. Він вказував, що "товариство прихильників української історії, письменства та мови вже два роки розробляє першокласні джерела з усіх галузей українознавства, які є в Петрограді" [7, 37]. Вчений зазначав, що роботи ведуться й можуть поширюватися у таких напрямках: "1. впорядкування та збирання відомостей про українські давні рукописи, що мають вагу для історії письменства чи мови; 2. рукописів, де є відомості етнографічного змісту; 3. до живої мови і до історії мови давньої; 4. збирання документів, актів до історії України XVII–XVIII ст." [7, 37]. В. М. Перетц вважав, що: "політичні обставини денаціоналізували й денаціоналізують верстви української інтелігенції, відривають талановитих людей від рідного народу" [7, 35]. Він писав: "Ось смішно сказати, я змушений жити в Петрограді зовсім не тому, що я одночасно перебуваю членом Російської Академії, а тому, що незалежно від засобів до життя для плідних праць з історії української літератури в XV – XVIII ст. необхідно розкривати поклади рукописних і друкованих матеріалів, що зберігаються в Петрограді та Москві" [7, 37]. Проте пропозиція про заснування інституту українознавства не знайшла підтримки влади.

В цілому, згідно зі звітом академіка В. М. Перетца щодо своєї діяльності у перші роки революції (1918–1923), "він знайшов новий багатий матеріал для історії української літератури XVI–XVII століття, досі невідомий нікому з істориків цієї літератури, висвітлив ці нові явища даними давньопольської літератури, що дало можливість трактувати в новому світлі вказаний період; реставрував заново текст "Слова о полку Ігоревім" і пояснив його з нової точки зору, як пам'ятник феодальної Русі, що представляє нове придбання науки" [8, 31]. Дослідник став на ґрунтовний рівень значної оригіналізації та автохтонізації пам'ятки. Він робив спроби перекладу "Слова о полку Ігоревім", тим самим закріплюючи пам'ятку за давнім Києвом та його українськими нащадками. У 1926 році вчений опублікував українською мовою свою монографію "Слово о полку Ігоревім. Пам'ятка феодальної України-Русі XII віку" [9], яка підсумувала більш ніж столітні досягнення літературознавчої та інших наук і багаторічну працю самого автора над найвидатнішою пам'яткою літератури Київської Русі.

Розвиваючи культуротворчу діяльність, В. М. Перетц організував і очолив комісію давнього українського письменства на базі ВУАН (1927 р.), "наголошуючи на тому, що історія давнього українського письменства дуже широка, пам'ятки її сягають майже восьми віків та відбивають на собі весь хід культурного й художнього розвитку українського народу" [7, 37]. Вона займалася вивченням і підготовкою до видання пам'яток українського письменства з найдавніших часів; складанням бібліографії української літератури та пошуками ще не виявлених і не виданих старовинних українських текстів. Живучи в Саратові, В. М. Перетц продовжував українознавчі дослідження. Ним було знайдено новий текст XVI століття пам'ятки літератури Київської Русі – "Слова Данила Заточника", який було підготовлено до друку й видано після смерті вченого.

Протягом життя дослідник накопичив та опрацював величезний документальний матеріал з історії української літератури, мови, мистецтва, поезії та козацтва, що відбивав первинні відомості певних ланок соціального устрою та життя українського народу. Вийшло друком чимало дослідницьких праць, пронизаних українським патріотизмом, присвячених історії української культури, мови, літератури, переважно історії українського театру й драматургії, старовинної української лірики: "Вірші ером. Климентія Зиновієва сина", "До історії українського мистецтва", "Колишня старина Межигірського монастиря мистецтва", "Чотири документи до історії українського козацтва", "Нові дані для історії старовинної української лірики" та інші [10; 11; 12; 13; 14]. Українською мовою були видані джерелознавчі праці: "Українське питання в освітленні польського поета XVII віка", "Польські пісні, записані українцем при кінці XVII століття", "Українські думи" та інші [15; 16; 17]. Винятково цінні українознавчі дослідження науковець опублікував у 1929 році в третьому випуску "Досліджень та матеріалів з історії старовинної української літератури XVI–XVIII століття" [18] (у 1926 – перший, у 1928 – другий), в яких вміщено п'ятнадцять розвідок про різні пам'ятки давньої української літератури. Протягом 1930–1933 років він працював над четвертим томом, що містив складові: "Давньоруські княжі житія в українських перекладах XVII ст.", де автором проаналізовані пам'ятки житійного письменства княгині Ольги та князя Володимира Святославича, Бориса та Гліба, монастирських подвижників Київської Русі; "Книга душі, іменована злото. Невиданий твір митрополита Петра Могили", "Із спостережень над українським віршеписанням XVI–XVII ст.", "Угро-руський пісняр початку XVIII ст.", "Досвід характеристики суспільної та побутової моралі в українській літературі XVII ст.". Зазначені збірники стали новим значним внеском у джерельний фонд української літератури, розкрили ряд аспектів літературних взаємин України з Польщею, Росією та іншими країнами.

Провідне місце в культуротворчій діяльності вченого посідало колекціонування. Від 90-х років XIX століття дослідник проводив пошуки українських за походженням пам'яток культури в різноманітних сховищах, що давало змогу вивчати питання походження українського етносу, здобутки його культури. В. М. Перетц знайшов чимало українських матеріалів, відвідавши збірні Києво-Печерської лаври, Софійського собору, Михайлівського монастиря, книгозбірні Києва, Харкова, Москви, Ленінграда, Мінська. Хронологічно пам'ятки охоплювали широкий та малодосліджений період XI–XVIII століття, будучи значною складовою в розвитку українського письменства. Відомим є той факт, що у рукописах і стародруках відображалися притаманні народові форми культури, писемність ставала засобом примноження й поширення культурних багатств. Послідовник В. М. Перетца – О. А. Назаревський у статті "Пам'яті вчителя" говорить, що "в обстеженні рукописних зібрань та виявленні в них рукописів українського походження В. Н. Перетц бачив єдиний правильний шлях для визначення обсягу і складу української літератури, для побудови її історії і плідного вивчення" [19, 349]. Колекція зібрань вченого має унікальну цінність для української культури, оскільки є скарбницею національного надбання. Вона стала однією із самих великих і цінних приватних старовинних колекцій, в якій українські пам'ятки є свідченням його невичерпного інтересу до України, її історії та культури.

Підбиваючи підсумки викладеного матеріалу, можна стверджувати, що кінець XIX – початок XX століття характеризувався розвитком культуротворчого потенціалу, що ґрунтувався на виборюванні української національної ідеї. Цей процес супроводжувався творенням духовних цінностей (мови, літератури, мистецтва, науки, освіти тощо), пошуком, збереженням та поширенням духовної спадщини. У цей час відбувався процес активізації інтелектуальних і творчих зусиль наукової еліти, зростання національної свідомості українського народу. Головним здобутком в рамках розвитку української національної ідеї стало утвердження етнокультурної унікальності, духовної самобутності й цінності української культури. Для реалізації цього, основоположною стала культуротворча діяльність В. М. Перетца, який проніс ідею української національної самобутності крізь все життя. Його діяльність сприяла культурному прогресу, який включав створення умов для розвитку культури та її вивчення. Очевидно, що в рамках культури відображалася реалізація творчості українського етносу й свобода прояву національної думки, тому дослідження суспільного надбання ґрунтувалося на науковому аналізі стародавніх пам'яток культури. Кожна окрема пам'ятка виступала передусім як документальне свідчення історичного процесу, феномен, у якому втілювався духовний зміст епохи, її технічні та мистецькі досягнення, діяльність видатних особистостей. Досліджуючи пам'ятки історичного минулого українського етносу, він розкрив невідомі та маловідомі явища, факти історії національної культури, в тому числі й давньої української писемності. У науковий обіг було введено численні факти з історії та теорії літературознавства, визначено проблеми й перспективи розвитку літератури в рамках окремих етапів і стилів художньої творчості. Так, він наповнив культурний простір того часу науковими фактами та джерельним матеріалом, що, у свою чергу, призвело до розуміння української ментальності, яка знаходила вияв у різноманітних творах мистецтва, літератури, естетичних смаках. Саме цей напрям став визначальним на ранньому етапі вивчення української культури. Таким чином, підсумовуючи результати культуротворчої діяльності В. М. Перетца, можна констатувати, що завдяки його невтомній роботі, присвяченій ідентифікації національної культури, у світовий культурний простір увійшла відроджена, популяризована самобутня українська культура.

Література

1. Перетц В. М. Найближчі завдання вивчення історії української літератури / В. Н. Перетц // Записки УНТ. – К., 1908. – Ч. I. – С. 212.
2. Перетц В. Н. До історії перекладу Біблії в західній Русі. Книга Естери в перекладі кінця XV в. / В. Н. Перетц // Фільологічний збірник пам'яті К. Михальчука. – К., 1915. – С. 23–45.
3. Петров Н. И. Очерки из истории украинской литературы XVII–XVIII веков. Киевская искусственная литература XVII–XVIII веков, преимущественно драматическая / Н. И. Петров. – К. : Типография общества "Петр Барский", 1911. – 535 с.
4. Перетц В. Н. Старинная украинская литература (XV–XVIII вв.) / В. Н. Перетц // Отечество: Сборник национальной литературы России. – Петроград, 1916. – Т. I. – 193 с.
5. Перетц В. М. Українські стародруки в книгозбірнях м. Самари / В. Н. Перетц // Бібліологічні вісті. – К., 1924. – ч. 1-3. – С. 167–168.
6. Перетц В. М. Українські і білоруські стародруки в бібліотеці Ленінградського університету / В. Н. Перетц // Бібліологічні вісті. – К., 1924. – ч. 1-3. – С. 168–170.
7. Матвеева Л. В. Доля видатного славіста-українознавця Володимира Перетца / Л. В. Матвеева // Східний світ. – 2007. – № 2. – С. 32–44.
8. Соболев В. С. Отчет академика В. Н. Перетца о своей деятельности в первые годы революции (1918–1923) / В. С. Соболев // Труды Отдела древнерусской литературы. – СПб. : Наука, 1992. – Т. XLV. – С. 30–33.
9. Перетц В. М. Слово о полку Игоревім – пам'ятка феодальної України-Руси XII віку. – К., 1926. – 351 с.
10. Перетц В. М. Вірші ером. Климентія Зиновієва сина / В. М. Перетц // Матеріали до вивчення історії української літератури. – К., 1959. – Т. I. – 357–363.

11. Перетц В. Н. К истории украинского искусства / В. Н. Перетц // Археологическая летопись Южной России. – 1905. – № 1/2. – С. 45–48.
12. Перетц В. Н. Былая старина Межигорского монастыря искусства / В. Н. Перетц // Археологическая летопись Южной России. – 1905. – №1/2. – С. 32–40.
13. Перетц В. Н. 4 документа к истории украинского казачества: 1659–1708 гг. / В. Н. Перетц // Киевская старина, 1905. – № 6. – С. 232–237.
14. Перетц В. Н. Новые данные для истории старинной украинской лирики / В. Н. Перетц // Известия Отделения русского языка и словесности Императорской Академии наук. – 1907. – Т. 12, № 1. – С. 144–184.
15. Перетц В. М. Українське питання в освітленні польского поета XVII віка : [В. І. Коховського] / В. М. Перетц ; [пер. І. Кривецький]. – Львів : Вид-во НТШ, 1906. – 17 с.
16. Перетц В. М. Польські пісні, записані українцем при кінці XVII століття / В. М. Перетц // Записки НТШ. – 1906. – Т. 74. – С. 141–144.
17. Перетц В. М. Українські думи / В. Н. Перетц // ЛНВ. – 1907. – № 4. – С. 22–30.
18. Перетц В. Н. Исследования и материалы по истории старинной украинской литературы XVI–XVIII веков / В. Н. Перетц. – Л. : АН СССР, 1929. – 255 с.
19. Сенік О. Н. Украинские рукописи в коллекции В. Н. Перетца // Труды Отдела древнерусской литературы. – Л. : Наука, 1974. – Т. XXIX. – С. 349–350.

References

1. Peretts V. M. Naiblyzhchi zavdannia vyvchennia istorii ukrainskoi literatury / V. N. Peretts // Zapysky UNT. – K., 1908. – Ch. I. – S. 212.
2. Peretts V. N. Do istorii perekladu Biblii v zakhidnii Rusy. Knyha Estery v perekladi kintsia XV v. / V. N. Peretts // Filolohichniy zbirnyk pamiaty K. Mykhalechuka. – K., 1915. – S. 23–45.
3. Petrov H. I. Ocherki iz istorii ukrainskoy literatury XVII–XVIII vekov. Kievskaya iskusstvennaya literatura XVII–XVIII vekov, preimushchestvenno dramaticheskaya / H. I. Petrov. – K. : Tipografiya obshchestva "Petr Barskiy", 1911. – 535 s.
4. Peretts V. N. Starinnaya ukrainskaya literatura (XV–XVIII vv.) / V. N. Peretts // Otechestvo: Sbornik natsional'noy literatury Rossii. – Petrograd, 1916. – T. I. – 193 s.
5. Peretts V. M. Ukrainski starodruky v knyhozbirniakh m. Samary / V. N. Peretts // Bibliolohichni visti. – K., 1924. – ch. 1-3. – S. 167–168.
6. Peretts V. M. Ukrainski i biloruski starodruky v bibliotetsi Leninhradskoho universytetu / V. N. Peretts // Bibliolohichni visti. – K., 1924. – ch. 1-3. – S. 168–170.
7. Matvieieva L. V. Dolia vydatnoho slavista-ukrainoznavtsia Volodymyra Perettsa / L. V. Matvieieva // Skhidnyi svit. – 2007. – # 2. – S. 32–44.
8. Sobolev V. S. Otchet akademika V. N. Perettsa o svoey deyatel'nosti v pervye gody revolyutsii (1918–1923) / V. S. Sobolev // Trudy Otdela drevnerusskoy literatury. – SPb. : Nauka, 1992. – T. XLV. – S. 30–33.
9. Peretts V. M. Slovo o polku Ihorevii – pamiatka feodalnoi Ukrainy-Rusy XII viku. – K., 1926. – 351 s.
10. Peretts V. M. Virshi yerom. Klymentii Zynoviiieva syna / V. M. Peretts // Materialy do vyvchennia istorii ukrainskoi literatury. – K., 1959. – T. I. – 357–363.
11. Peretts V. N. K istorii ukrainskogo iskusstva / V. N. Peretts // Arkheologicheskaya letopis' Yuzhnoy Rossii. – 1905. – № 1/2. – S. 45–48.
12. Peretts V. N. Bylaya starina Mezhygorskogo monastyrya iskusstva / V. N. Peretts // Arkheologicheskaya letopis' Yuzhnoy Rossii. – 1905. – №1/2. – S. 32–40.
13. Peretts V. N. 4 dokumenta k istorii ukrainskogo kazachestva: 1659–1708 gg. / V. N. Peretts // Kievskaya starina, 1905. – № 6. – S. 232–237.
14. Peretts V. N. Novye dannye dlya istorii starinnoy ukrainskoy liriki / V. N. Peretts // Izvestiya Otdeleniya russkogo yazyka i slovesnosti Imperatorskoy Akademii nauk. – 1907. – T. 12, № 1. – S. 144–184.
15. Peretts V. M. Ukrainske pytannia v osvittleni polskoho poeta XVII vika : [V. I. Kokhovskoho] / V. M. Peretts ; [per. I. Krevetskyi]. – Lviv : Vyd-vo NTSh, 1906. – 17 s.
16. Peretts V. M. Polski pisni, zapysani ukraintsem pry kintsi XVII stolittia / V. M. Peretts // Zapysky NTSh. – 1906. – T. 74. – S. 141–144.
17. Peretts V. M. Ukrainski dumy / V. N. Peretts // LNV. – 1907. – # 4. – S. 22–30.
18. Peretts V. N. Issledovaniya i materialy po istorii starinnoy ukrainskoy literatury XVI–XVIII vekov / V. N. Peretts. – L. : AN SSSR, 1929. – 255 s.
19. Senik O. N. Ukrainskie rukopisi v kollektzii V. N. Perettsa // Trudy Otdela drevnerusskoy literatury. – L. : Nauka, 1974. – T. XXIX. – S. 349–350.

Стахієва Н.В. Культуротворческая деятельность В. Н. Перетца в контексте украинской национальной идеи конца XIX – начала XX века

Рассмотрена персона выдающегося ученого, академика, коллекционера литературных памятников Владимира Николаевича Перетца. Исследована его культуротворческая деятельность на фоне культурно-исторического развития и отстаивания украинской национальной идеи конца XIX – начала XX века. Проанализировано

зирована роль В. Н. Перетца в возрождении украинской культуры и передаче интеллектуальных и культурных ценностей будущим поколениям.

Ключевые слова: украинская культура, национальная идея, культурное возрождение, украиноведение, культурное достояние.

Stakhiyeva N. The culture activity of V. N. Peretz in the context of the Ukrainian national idea late XIX – early XX century

Vladimir Nikolayevich Peretz has considered an outstanding figure of the scientist, academician, collector of literary monuments. His activity on the background of cultural-historical development and the struggle of the Ukrainian national idea of the late XIX – early XX century was investigated. The role of V. N. Peretz in the revival of Ukrainian culture and transfer of intellectual and cultural heritage for future generations was analysed.

End of XIX – beginning of the XX century was characterized by the development of cultural and creative potential based on defending the Ukrainian national idea. This was accompanied by the creation of spiritual values (language, literature, art, science, education, etc.), search, preservation and dissemination of intangible heritage. A major achievement in the development of the Ukrainian national idea became statement of the unique ethno-cultural, spiritual identity and values of Ukrainian culture. Realizing this has become a fundamental cultural and creative activity V. N. Peretz. Cultural and creative activity should be understood as an activity aimed at the development of culture, including search, collection, research, and cultural transmission to future generations. Consequently, the activity of V. N. Peretz promoted cultural progress, which included the creation of conditions for the development of culture and its study. He was engaged in the research, collecting work, the formation of the library and museum collections, holding archeographic and ethnographic expeditions, descriptions of manuscripts and early printed books. Exploring the sights of the historical past of the Ukrainian ethnos, he opened the unknown and little-known phenomenon of the historical facts of the national culture, including the ancient Ukrainian literature. In the scientific revolution were introduced numerous facts of history and theory of literary criticism. His master's and doctoral dissertation were both research and the publication of a large number of Ukrainian Study materials.

V. N. Peretz has developed a fruitful research and teaching work in the field of literary Ukrainian: an overview of the history of Ukrainian literature first began to teach the history of Ukrainian literature. He also taught the history of European theater and drama, was a reviewer Prime Kiev theater, sought out and published sights of the ancient theater, writing articles on the history of theater, criticized the publication of Drama. He defended the rights of the Ukrainian language, literature and culture who have been harassed by the tsarist.

Significant role in the investigation of a large array of Ukrainian cultural and historical material played "seminaries Russian philology under the guidance of professor V. N. Peretz" and activism scientist in scientific societies.

Over a lifetime, the researcher has accumulated and processed the vast documentary material Ukrainian history. The collection has become a large collection of teachings and valuable private collection of old. Came out a lot of research on the history of Ukrainian culture, language, literature and art. His collections have become a new major contribution of the source in the Ukrainian Fund of Culture, uncovered a number of aspects of literary relations between Ukraine and Poland, Russia and other countries. So, he filled the cultural space of the time the scientific facts and source material, which led to an understanding of Ukrainian mentality. This direction was decisive in the early stage of the study Ukrainian culture. Thanks to his tireless work devoted to the identification of the national culture, the global cultural space became revived, popularized distinctive Ukrainian culture.

Key words: ukrainian culture, national idea, cultural revival, cultural heritage.

УДК 130.2(043.3)

Цибулько Володимир Олександрович
аспірант

ПОЕТИЧНИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ПРОЯВ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР

Стаття присвячена культурологічному аналізу феномена поетичного перекладу як процесу діалогу культур з акцентуванням на семіотичному підході до діалогічності як взаємопроникнення смислів культури. Проаналізовано переклад як акт взаємодії між Автором (Іншим) та Читачем (інтерпретатором Іншого), двобічний зв'язок якого відбувається через герменевтичну процедуру розуміння та трансформації семантичного поля тексту.

Ключові слова: поетичний переклад, інтерпретація, оригінальний текст, культура Іншого, діалог культур, культурні архетипи, універсальний предметний код, універсальний екзистенційно-смісловий код.

З точки зору культурології поетичний переклад постає як одна з форм інтерпретації тексту. Відбувається діалогічна трансформація перекладеного тексту у семіосферу культури Іншого. Так, поняття іншого у діалогістиці, поняття семіосфери у семіотиці культури, поняття інтерпретації у герменевтиці можуть бути використані як методологічна база при розкритті культурно-сміислової при-